

14. Рішення ЄСПЛ у справі «Kudła v. Poland». (№ 30210/96) URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58920>

15. Рішення ЄСПЛ у справі «Pentiacova and Others v. Moldova» (№14462/03) URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-67997>

16. Рішення ЄСПЛ у справі «Lopes de Sousa Fernandes v. Portugal» (№ 56080/13) URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-179556>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-90>

SIGNS OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF THE STATE'S DIGITAL POLICY

ОЗНАКИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Terela M. A.

*Postgraduate Student at the
Department of Constitutional and
Administrative Law, Zaporizhzhia
National University
Zaporizhzhia, Ukraine*

Терела М. А.

*аспірант кафедри конституційного
та адміністративного права
Запорізький національний
університет
м. Запоріжжя, Україна*

Зважаючи на рівень впливу адміністративно-правового регулювання на різні сфери суспільних відносин як одного з видів (форм) регулювання правового, недооцінювати його роль у площині формування нових трансформаційних та еволюційно обумовлених цифровізаційних процесів у суспільстві буде неправильним. В свою чергу цифрова політика держави як одна із сфер суспільного життя підлягає зовнішньому впливу з огляду на її значення для розвитку суспільних відносин на сучасному етапі формування нового цифрового суспільства.

Аналізуючи поняття адміністративно-правового регулювання учені приходять до висновку, що різні підходи провокують різне тлумачення даного поняття. Наприклад, П. Литовченко в дефініцію адміністративно-правового регулюванням вкладає наступний зміст: «цілеспрямований вплив норм адміністративного права на суспільні відносини з метою

забезпечення за допомогою адміністративно-правових засобів прав, свобод і публічних законних інтересів фізичних та юридичних осіб, нормального функціонування громадянського суспільства та держави» [1, с. 130]. Схожого підходу дотримується І. М. Шопіна, яка вважає, що адміністративно-правове регулювання – це адміністративно-правовий вплив на суспільні відносини, який здійснюється за допомогою комплексу адміністративно-правових засобів та інших правових явищ, які в сукупності складають механізм адміністративно-правового регулювання [2, с. 55].

Наведене підтверджує, що адміністративно-правове регулювання є процесом, який ініціюється державою, що підкреслює його публічний характер та публічну природу і відрізняє його від приватного регулювання від відносин між відповідними учасниками.

Зважаючи на системний характер поняття адміністративно-правового регулювання, пропонуємо визначити його ознаки в розрізі процесу формування цифрової політики держави.

По-перше, адміністративно-правове регулювання цифрової політики держави залежить від глобальних процесів цифровізації у світі та регіональних особливостей впровадження тих чи інших адміністративно-правових інструментів впливу на об'єкт політики – цифровізацію. Відповідно, можна стверджувати, що адміністративно-правове регулювання цифрової політики характеризується залежністю від територіальних аспектів та умов розвитку окремих територій/регіонів. Наприклад, процеси впровадження в Україні електронного урядування як одного з напрямків цифровізації повинні відповідати вимогам і стандартам, визнаним у ЄС. Зокрема, у 2020 році Урядом України, представленого Міністерством цифрової трансформації України, та Європейською Комісією, що діє від імені Європейського Союзу, було підписано Угоду про фінансування заходу «Підтримка ЄС для електронного урядування та цифрової економіки в Україні», якою погоджується здійснити фінансування підтримки ЄС для електронного урядування та цифрової економіки в Україні (проект ENI/2019/042-007), що здійснюється з бюджету ЄС відповідно до Європейського інструмента сусідства [3]. Також слід зазначити, що за інформацією Доповіді Української сторони Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС (03 грудня 2019 року, м.

Брюссель) «Інтеграція України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу: виклики, можливості та бар'єри» у грудні 2018 року підписано Адміністративну домовленість з ЄС щодо співробітництва у сфері розвитку електронного урядування. Зокрема, Україна отримала доступ до програми ЄС «ISA», яка опікується розробкою єдиних стандартів надання електронних послуг. Створено низку нових громадських цифрових ініціатив та коаліцій з питань, такі як Коаліція «Електронна держава», Коаліція електронної демократії та «Коаліція Цифрової Трансформації» [4, с. 12], що свідчить про інтеграцію вітчизняного цифрового порядку у європейський.

По-друге, адміністративно-правове регулювання цифрової політики держави на рівні суб'єктного забезпечення має складну систему, в межах якої Міністерство цифрової трансформації України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики: у сферах цифровізації, цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій та технологій, робототехніки та роботизації, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства, інформатизації; у сфері впровадження електронного документообігу; у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян; у сферах відкритих даних, публічних електронних реєстрів, розвитку національних електронних інформаційних ресурсів та інтероперабельності, електронних комунікацій та радіочастотного спектра, розвитку інфраструктури широкосмугового доступу до Інтернету, електронної комерції та бізнесу; у сфері надання електронних та адміністративних послуг; у сферах електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг; у сфері розвитку ІТ-індустрії; у сфері розвитку та функціонування правового режиму Дія Сіті; у сфері хмарних послуг [5]. Не зважаючи на широку сферу суспільних відносин, яку регулює Мінцифри, інші центральні органи виконавчої влади так само відповідають за систематичне та вчасне впровадження інструментів цифровізації в суспільне життя. Зокрема, сфера освіти в Україні зазнає змін у процесі впровадження цифровізаційних процесів, про що свідчать спільні проекти Мінцифри та Міністерства освіти і науки України [6].

По-третє, адміністративно-правове регулювання цифрової політики як вид правового регулювання та впливу на визначену

сферу відносин має цілеспрямований характер, публічну природу та офіційне вираження у правових нормах, які формують нормативну, санкціоновану державою основу реалізації такого регулювання. Не зважаючи на те, що цифрова політика реагує на запит суспільства та громадян, саме держава надає «ідеї цифровізації» офіційного змісту та визначає саму цифровізаційну політику як напрямок розвитку.

Література:

1. Литовченко П. Поняття адміністративно-правового регулювання у сфері комунального господарства. *Митна справа*. № 2 (80). 2012. Частина 2, книга 2. 130 с.
2. Шопіна І. М. Адміністративно-правове регулювання управління органами внутрішніх справ України : дис. ... д.ю.н. 12.00.07. Київ, 2012. 514 с.
3. Угода про фінансування заходу «Підтримка ЄС для електронного урядування та цифрової економіки в Україні» від 11 лютого 2020 року. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_001-20#Text
4. Доповідь Української сторони Платформи громадянського суспільства Україна-ЄС. Інтеграція України до Єдиного цифрового ринку Європейського Союзу: виклики, можливості та бар'єри (03 грудня 2019 року, м. Брюссель). URL: https://eu-ua-csp.org.ua/media/uploads/Integration%20to%20EU%20DSM_Ukr%20side_UA.pdf
5. Питання Міністерства цифрової трансформації : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. № 856. *Законодавство України* : веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п#Text>
6. МОН та Мінцифра працюють над трансформацією системи ІТ-освіти в Україні. *Міністерство освіти і науки України* : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/news/mon-ta-mintsifra-pratsyuyut-nad-transformatsiyeu-sistemi-it-osviti-v-ukraini>